

VALSTYBINĖS ENERGETIKOS INSPEKCIJOS PRIE ENERGETIKOS MINISTERIJOS VIRŠININKAS

MOTYVUOTA IŠVADA DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS

2013 m. gruodžio 20 d. Nr. 11 R-576

Vadovaujantis Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 (Žin., 2002, Nr. 98-4339), ir Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 (Žin., 2011, Nr. 60-2877), atlikta korupcijos pasireiškimo tikimybės analizė dėl Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos (toliau – Inspekcija) priežiūros ir kontrolės funkcijų vykdymo.

Inspekcijos veiklos sričių, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, įvertinimą atliko Inspekcijos Bendrųjų reikalų skyriaus vedėja Aida Čipkuvienė, paskirta Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos viršininko 2012 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. 1V-97 „Dėl asmens, Valstybinės energetikos inspekcijoje prie Energetikos ministerijos vykdančio korupcijos prevenciją ir kontrolę, paskyrimo ir funkcijų jam nustatymo“.

Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą, buvo analizuojamas laikotarpis nuo 2012 m. rugsėjo 1 d. iki 2013 m. lapkričio 30 d.

Pagrindinės funkcijos yra kontrolė ar priežiūros vykdymas

Esamos situacijos teisinė analizė

Vadovaudamasi Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. 1-63 „Dėl Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 33-1588), 9.1 punktu, Inspekcija vykdo valstybinę energetikos kontrolę (energetikos objektų ir energetikos (elektros, šilumos, dujų, naudojamų kurui, biokuro, naftos ir jos produktų) įrenginių) visoje šalies teritorijoje nepriklausomai nuo to, kas valdo, naudoja energetikos įrenginius ir (ar) jais disponuoja, ir nuo energetikos įrenginių galios, siekiant užtikrinti patikimą, efektyvią ir saugią energijos išteklių ir energijos gamybą, tiekimą, vartojimą bei rezervinių atsargų kontrolę. Šių funkcijų vykdymas reglamentuotas Inspekcijos nuostatuose ir įvairiuose teisės aktuose, kurių sąrašas yra patvirtintas Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos viršininko 2010 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. 1V-99 „Dėl teisės aktų, reglamentuojančių Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos veiklą ir įtvirtinančių Valstybinei energetikos inspekcijai prie Energetikos ministerijos priskirtos priežiūros srities reikalavimus, sąrašo patvirtinimo“ (2014 m. sausio 24 d. įsakymo Nr. 1V-4 nauja redakcija). Šių teisės aktų sąrašas yra skelbiamas Inspekcijos interneto svetainėje www.vei.lt skiltyje „Teisės aktai“.

Vykdydama energetikos valstybinę kontrolę 2013 m., Inspekcija taikė Energetikos valstybinės kontrolės ir vartotojų energetikos įrenginių kontrolės tvarkos, patvirtintos 2003 m. liepos 3 d. ūkio ministro įsakymu Nr. 4-270 (Žin., 2003, Nr. 70-3199; 2008, Nr. 46-1745), 7 punktu nustatytas valstybinės kontrolės formas: „7.1. organizuoja energetikos specialistų ir vadovų atestavimą ūkio ministro nustatyta tvarka;

7.2. kontroliuoja energetikos objektų ir įrenginių techninę saugą, eksploatavimą, energijos ir energijos išteklių gamybos, perdavimo, skirstymo, tiekimo patikimumą bei vartojimo efektyvumą;

7.3. kontroliuoja energijos išteklių valstybės ir rezervines atsargas, taip pat kontroliuoja, kaip laikomasi norminiuose teisės aktuose nustatytų energijos kokybės reikalavimų;

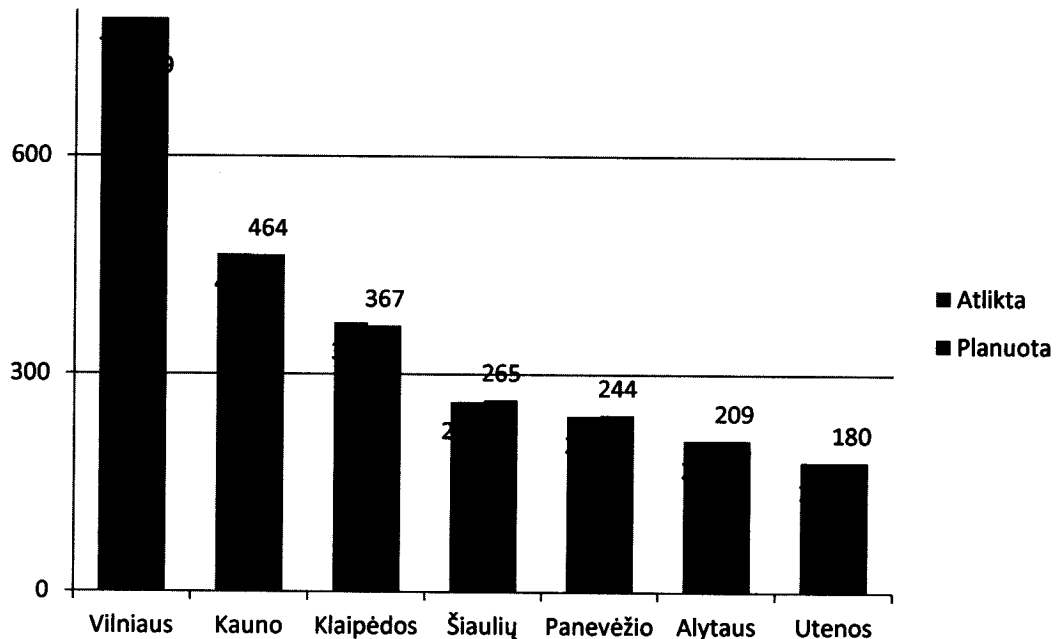
- 7.4. tikrina energetikos įmonių pasirengimą eksploatuoti energetikos įrenginius;
- 7.5. dalyvauja rengiant bei derina kitų institucijų parengtus teisės aktus, reglamentuojančius energetikos veiklą, pagal kompetenciją;
- 7.6. pagal kompetenciją tikrina pastatytų, rekonstruotų, kapitaliai suremontuotų energetikos objektų ir įrenginių (statinių) atitiktį projektui, esmiams statinio reikalavimams, galimybę saugiai, patikimai juos naudoti pagal paskirtį. VEI skiria linijinių energetikos inžinerinių statinių ir jų projektuose numatytų įrenginių – 0,4 kV ir aukštesnės įtampos elektros perdavimo linijų, naftos ir jos produktų tiekimo linijų, magistralinių aukšto slėgio dujotiekių – pripažinimo tinkamais naudoti komisijas, dalyvauja komisijų pripažinimo tinkamais naudoti statinių, kuriuose sumontuotos energetikos inžinerinės sistemos bei energetikos įrenginiai, darbe;
- 7.7. statybos techninio reglamento STR 1.02.07:2003 nustatyta tvarka [6.5] teikia išvadas statinių projektavimo, statybos, statinių projektų ekspertizės ir statinių ekspertizės įmonių atestavimo komisijai dėl atestatų išdavimo ypatingų statinių (energetikos objektų ir įrenginių) projektavimo ir montavimo darbams bei pagal kompetenciją kontroliuoja atestatus turinčias įmones, kaip jos laikosi norminių teisės aktų nustatytų specialiųjų reikalavimų energetikos įrenginių įrengimo (statybos) ir rekonstravimo metu. VEI atstovas dalyvauja statinių projektavimo, statybos ir ekspertizės įmonių atestavimo komisijos darbe, atestuojant įmones, atliekančias (siekiančias atlikti) energetikos objektų projektavimo ir montavimo darbus;
- 7.8. tiria energetikos objektų, įrenginių avarijas ir jų darbo sutrikimus, dalyvauja tiriant nelaimingus atsitikimus darbe, tiria nelaimingus atsitikimus buityje, susijusius su energijos vartojimu;
- 7.9. išankstine skundų nagrinėjimo ne teisme tvarka nagrinėja skundus dėl energetikos objektų, įrenginių ir apskaitos priemonių gedimų, eksploatavimo, energijos kokybės reikalavimų, energijos apskaitos ir apmokėjimo už suvartotą energiją pažeidimų, avarių, energijos tiekimo nutraukimo, sustabdymo ar ribojimo;
- 7.10. taiko Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse (Žin., 1985, Nr. 1-1) nustatytas poveikio priemones už administracinius teisės pažeidimus;
- 7.11. apibendrina ir viešina kontrolės būdais gautą informaciją.”

Esamos situacijos faktinė analizė

Siekdama sumažinti korupcijos prielaidas ir padidinti patikrinimų skaidrumą, vykdant juos pagal bendrus standartus, Inspekcija 2013 m. pagal nustatytą planą vykdė ūkio subjektų veiklos priežiūrą, vadovaudamasi Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos rizikos vertinimu pagrįsto ūkio subjektų vykdomos veiklos priežiūros modeliu, kuriuo remiantis buvo nustatyti rizikingiausi ūkio subjektai.

Pagal 2012 m. II ketv. parengtą Pastato šildymo ir karšto vandens prižiūrėtojo veiklos patikrinimo klausimą, 2013 m. liepos 1 d. Inspekcija pradėjo vykdyti Šilumos ūkio įstatymo 20 str. 6 d. numatytus daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų periodinius patikrinimus. 2013 metais planuota atlikti 2500 daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų periodiniai patikrinimai dėl jų atitikties nustatytiems reikalavimams. Planas įgyvendintas 100 proc., nes atlikta 2519 patikrinimų.

VEI teritorinių skyrių planuotų ir atliktų daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų periodinių patikrinimų dėl jų atitikties nustatytiems reikalavimams per 2013 m. palyginimo grafikas

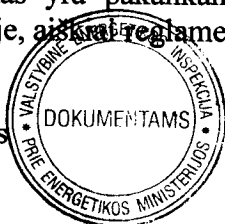

Kontrolę ir priežiūrą atliekančių VEI darbuotojų veikla išsamiai ir aiškiai reglamentuota įvairiuose teisės aktuose, pvz., Energetikos valstybinės kontrolės ir vartotojų energetikos įrenginių kontrolės tvarkos, patvirtintos 2003 m. liepos 3 d. ūkio ministro įsakymu Nr. 4-270 (Žin., 2003, Nr. 70-3199), IV sk. nustatyta, kad energetikos objektai ir įrenginiai tikrinami pagal Inspekcijos viršininko patvirtintus energetikos objektų ir įrenginių patikrinimų metinius darbo planus ir periodiškumą; Statybos techninio reglamento STR 1.02.07:2003 nustatyta tvarka Inspekcija dalyvauja komisijų darbe ir teikia išvadas tikrinant energetikos įmones, siekiančias verstis projektavimo ar montavimo darbais, projektuojant ar montuojant energetikos įrenginius ypatinguose statiniuose ir (ar) ypatingus energetikos objektus; Energetikos įrenginių avarijos ir sutrikimai tiriami vadovaujantis Energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatais; mirtinus ir sunkius buitinius nelaimingus atsitikimus, susijusius su elektros, šilumos ir dujų įrenginiais, nustatyta tvarka taip pat tiria Inspekcijos teritoriniai skyriai. Tiriant nelaimingus atsitikimus su asmenimis, kuriuos sieja darbo santykiai, Inspekcijos pareigūnai dalyvauja tik pagal raštišką LR valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kvietimą; Statybos techninio reglamento STR 1.11.01:2002 nustatyta tvarka Inspekcijos pareigūnai dalyvauja naujai pastatytų, rekonstruotų statinių, jų kompleksų bei priklausinių pripažinimo tinkamais naudoti komisijos darbe ir įvertina energetikos įrenginių atitiktį projektui bei teisės aktų reikalavimams; ir kt.

2013 m. skundų (nei raštu, nei 2012 m. sukurtais specialiais Inspekcijos interneto svetainėje skelbiamais elektroninio pašto ir pasitikėjimo linijos adresais) dėl Inspekcijos pareigūnų galimai atliktų korupcinių pažeidimų nebuvo gauta. 2013 metais atlikto Vartotojų pasitenkinimo Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos teikiamomis viešosiomis paslaugomis tyrimo metu dauguma tyrimo dalyvių (94,1 proc.) teigė, kad jiems Inspekcijos veikloje susidurti su korupcijos apraiškėmis neteko. Informaciją apie tai, kad Inspekcijos veikloje teko susidurti su korupcija, nurodė 6 apklausos dalyviai, tačiau visi šie respondentai konkrečių atvejų nekomentavo.

Apibendrinant išdėstyta, darytina išvada, kad įstatymų ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų reguliavimas yra pakankamas; veikla, susijusi su kontrolės ir priežiūros funkcijų vykdymu Inspekcijoje, aiškiai reglamentuota.

Viršininkas

Rimgaudas Špokas